

Bo tillsammans

Nyhetsblad från Kollektivhus NU, föreningen för bogemenskaper. Nr 71 september 2024

Sommar i kollektivhusen

Äter mat tillsammans – det gör nästan alla som bor i kollektivhus. Men det händer så mycket mer när man känner varandra där man bor. Tersen i Falun, Stolplyckan i Linköping och Färdknäppen i Stockholm har bidragit med bilder från några sommaraktiviteter.

FOTO: EVA MERTEL HÖGBERG

Kräftskiva i Stolplyckan.

FOTO: EVA MERTEL HÖGBERG

Bejublad underhållning av tjejbandet Bloody Kizz utanför puben. Sedan tog de vuxna över.

FOTO: TORSTEN KINDSTRÖM

Eva Brandin grillar hamburgare i Färdknäppens trädgård.

FOTO: BELÉN MARTÍN

Utomhusmålning för barnen i Stolplyckan

FOTO: ULLA IMMELER

Midsommar i Dalarna på Tersens sätt.

Svenska kollektivhus intresserar omvärlden

Omvärldens intresse för svenska kollektivhus är fortsatt stort. Bara det senaste året har Kollektivhus NU och olika bogenheter runt om i landet tagit emot besök från Sydkorea, USA, Nederländerna, Spanien med flera länder. Bland besökarna finns såväl forskare och studenter som politiker, arkitekter och tjänstemän.

Tillsammans med Danmark ses Sverige fortfarande som ett föregångsland när det gäller att bygga väl fungerande bogenheter, även om det händer mycket på den fronten i många andra länder.

Vi önskar att intresset för kollektivhus och bogenheter bland svenska aktörer inom bostadsbyggandet ökar rejält, även om det redan nu finns en hel del nyfikenhet. Men det är, som känt, svårt att bli profet i sitt eget land.

Vi behöver hjälpas åt att göra fördelarna med bogenheter mer kända. Till exempel önskar jag att så många kollektivhus som möjligt

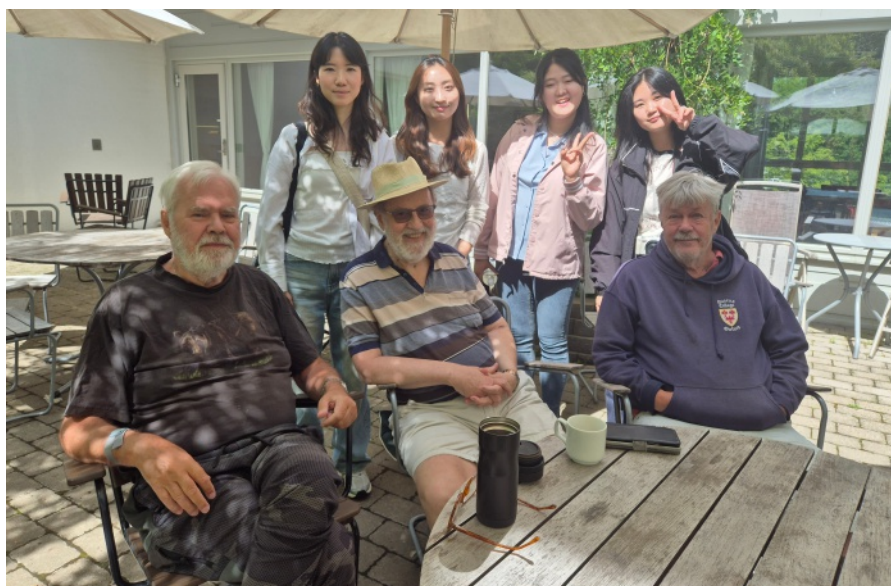

FOTO: DUNDERBACKEN

Fyra studiebesökare från Ewha Womans University i Seoul i Dunderbacken. De tas emot av Sune Nordström, Axel Otten och Håkan Gerdin (från höger till vänster).

bjuder in lokala politiker och journalister att besöka huset.

Att få se en bogenheter med egna ögon och prata med några av

de boende, är en bättre ögonöppnare än all annan information.

ULRIKA EGERÖ, ORDFÖRANDE

Studiecirklar om kollektivhus

Nyfiken på att bo i kollektivhus? Då kan du gå en studiecirkel om kollektivhusboende i höst. Kollektivhus NU planerar två cirklar, en på distans och en fysisk i Stockholm.

Syftet med studiecirkelarna är att ge deltagarna större förståelse för vad kollektivhus är och vad det kan innebära att bo kollektivt. Kollektivhusboende har massor av positiva sidor, men det finns även aspekter som kan kännas krävande.

I cirkelarna kommer vi att samtala och reflektera tillsammans, utifrån befintliga erfarenheter och funderingar. Boken "Gemenskap och samarbete i kollektivhus och bogenheter" är utgångspunkt. Cirkelarna innehåller både träffar och studiebesök i kollektivhus.

Datum för *on line-cirkeln* på distans är: **måndagarna den 14 oktober, den 28 oktober och den 4 november.** Kvällstid alla gånger.

Datum för den *fysiska cirkeln* är: **måndagarna den 11 november, den 18 november, den 25 november och den 2 december.** Kvällstid alla gånger. De två första träffarna hålls i kollektivhuset Färdknäppen

(adress Fatbursgatan 29 a, Stockholm). Följande träffar hålls i samband med studiebesök.

Intresserad? Hör av dig till: info@kollektivhusnu.se **senast 7 oktober.**

Återuppbyggt dockhus

Den **27 september** öppnar ArkDes (Statens centrum för arkitektur och design) i Stockholm efter en lång stängning. Lokalerna är ombyggda och en helt ny utställning är på plats.

Centralt i utställningen finns BIG-gruppens dockhus som visar hur ett 30-talshus enkelt kan bli ett kollektivhus. Dockhuset byggdes till utställningen Boplats 80 i Kungsträdgården i Stockholm.

Huset turnerade sedan runt, bland annat till Sundsvall, Södertälje och Malmö under några år för att inspirera till fler kollektivhus. Sedan försvann det...

Sara de Carvalho har nu byggt

en kopia efter ritningarna från 1980. Hon har inrett med dockmöbler och dockor, precis som för 44 år sedan. BIG-gruppen kommer att vara på plats vid återöppnandet av ArkDes.

KERSTIN KÄRNEKULL

FOTO: NINO MONASTRA

BIG-gruppens "ursprungliga" dockhus som ställdes ut på Boplats 80.

Aktivt seniorboende i över 60 år

270 hyreslägenheter i parkmiljö med restaurang, sjuksköterska, lokaler för samvaro, motion och hobbyaktiviteter. Detta var en idé om hur många skulle vilja bo då de blickade fram mot flera år som friska pensionärer, helt förmögna att ta vara på sig själva.

En direktör för det numera avsonnade Livförsäkringsbolaget Thule såg till att detta blev verklighet i Lund. Hans vision var att det också skulle ske i landets övriga universitetsstäder men planerna avvisades. Politikerna där ansåg att det fanns en påtaglig risk för att ett önskat kategoriboende skulle bli följderna av dessa projekt.

Önskat eller ej, resultatet i Lund visade väl att prognosen om ett segregerat boende inte var helt gripen ur luften. Thulehem blev snabbt ett eftersökt bostadsalternativ i kretsar där utbildningsnivån helt klart låg över genomsnittet i landet.

Direktörer, officerare, professorer och läkare är frekventa titlar i boenderullorna under områdets tidigaste årtionden. Lundabornas omdömen om Thulehem var länge att där bodde folk som ansåg sig lite mer betydelsefulla än gemene man. Signifikativt är kanske också att man först flera år in på 2000-talet avskaffade de boendes titlar i boendeförteckningarna?

Nu har den tidigare, lite aristokratiska prägelns hos Thulehem i huvudsak falnat även om dess befolkning fortfarande är vad man brukar kalla medelklassbetonad.

Hyresrätt viktigt

Viktigt för att förstå utvecklingen är att lägenheterna, ännu i dag, är upplåtna med hyresrätt. Detta innebär ju att det spekulativa intresset vad avser boendet hos dem som söker sig till Thulehem är obefintligt.

Det utmärkande med Thulehem är att här har utvecklats en kultur som i hög grad uppskattas av majoriteten boende. Helt klart hänger det samman med de goda förutsättningar för samvaro och samverkan som de gemensamma lokalerna och inrättningarna ger. Viktigast är nog

Plan över bebyggelsen i Thulehem med Vipegården i mitten. Här finns områdets restaurang och samlingslokaler. Källa thulehem.se.

restaurangen, som erbjuder en huvudmåltid under årets samtliga dagar och som, tillsammans med sällskapslokaler, utgör en given samlingspunkt.

Livligt socialt liv

Men även att det är de boende själva som i sitt föreningsliv råder över, tar initiativ till och driver de sociala aktiviteterna.

Under de första 40 åren ägdes Thulehem av en stiftelse vars ändamål var att tillhandahålla bostäder, restaurang och gemensamma lokaler till ännu friska människor i pensionsåldern. Det är omvittnat att den första 'intendenten' och dennes hustru, som samtidigt var 'husmor' för restaurangen, spelade en stor och positiv roll för det sociala livet.

Men efterhand som intresset minskade hos den ursprungliga huvudmannen, försäkringsbolaget (Thule-) Skandia, överläts de sociala aspekterna alltmer på det lokala föreningslivet på Thulehem.

Viktigt var väl också att hyresgästkollektivet i Lund kunde föra fram högst kompetenta personer som ofta haft ledande roller i sina tidigare yrkesliv. En lokal förening med namnet Intresseföreningen blev genom sina krav och klagomål närmast en nagel i ögat på ägarstiftelsen.

Till slut, 2002, gav man upp. Hela fastigheten överläts till en fristående styrelse i vilken det stadgades att en majoritet av ledamöterna skulle vara boende på Thulehem.

Det livliga sociala livet på Thule-

hem är fortfarande rådande liksom den utbredda trivseln.

Dock ska det inte förnekas att det finns ett hotfullt moln på dess himmel. När Thulehem bildades var reglerna för inflyttning strikta. Det fanns en åldersgräns som länge var 70 år. Ända fram till slutet av 1900-talet krävdes dessutom intyg om att ingen allvarlig sjukdom förelåg.

Undan för undan har dessa krav luckrats upp, och "dödsstöten" var lagen som förbjöd åldersdiskriminering vid bostadsanvisning 2013. Till detta kommer den utbyggda kommunala hemsjukvården som gör att allt fler kan tillbringa de sista levnadsåren i sina bostäder. Medelåldern på Thulehem är i dag 82 år.

Fler yngre behövs

En förutsättning för att det livliga sociala livet på Thulehem ska kunna upprätthållas är att det finns tillräckligt många boende som är kapabla och villiga att delta i och leda aktiviteterna. Därför måste det ske en förändring mot en yngre befolkning om inte Thulehem ska dö sotsdöden. Detta kommer knappast att ske automatiskt. Intresseföreningen har initierat ett utvecklingsarbete som ger hopp om en lösning, men detta får bli ämnet för en annan artikel.

GÖRAN LINDBERG

Se och läs mer:

Historien om Thulehem
<https://vimeo.com/1010535666>
Thulehem 60 år! och sen
<https://vimeo.com/1010530379>
<https://thulehem.se>

Slottet firar trippeljubileum

Kollektivhuset Slottet startade för fyrtio år sedan. Då övertog de boende ett stilt men nedgången hus på Nöden i Lund, kallat just Slottet. Boendegruppen genomförde själva ombyggnaden som en bostadsrättsförening, en byggegemenskap.

Slottet ligger i kvarteret Gernandtska Lyckan, med en gemensam innergård som är en park. Parken är nu 80 år, också något att fira.

Själva byggnaden blev klar 1924, alltså för hundra år sedan. Då var det ett av landets första hus för familjer med många barn. Familjerna måste ha minst fem barn för att få flytta in. Här fanns sammanlagt mer än 120 barn i de tjugofyra lägenheterna med badrum i källaren och dass på gården.

Fyrtio-, åttio- och hundraårsjubileerna firades med två dagars festligheter den första helgen i september. Tal och massvis med musik, rundabordssamtal, filmvisning och en trerättersmiddag i parken ingick i firandet. Ett fantastiskt väder bidrog till ett härligt kalas!

TEXT OCH FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Läs mer om Slottet och dess historia på hemsidan www.slottet.org

Elisabet Asketorp, Ingrid Ingemark och Johannes Asketorp tar för sig av den läckra fisksoppan.

Trerätters jubileumsmiddag i Gernandtska parken framför Slottet. Ómar Sigurvin Gunnarsson, som tidigare bott i Slottet, lagade den fantastiska trerättersmiddagen i Slottets kök.

Röda Kapellet från Lund spelar till minne av Bertil Egerö. Bertil bodde under många år i Slottet.

Jörgen Nilsson berättar om barnrikehuset Slottets historia och sin farfar som växte upp där..

Kaxyphonic med fyra saxofoner, en virveltrumma och fyra afrikanska trummor fick många att dansa.

Okända boenden med restaurang

Tornhuset är ett av flera ganska okända privata projekt för äldre med matsal och gott om gemensamma utrymmen. De uppfyller den klassiska modellen av kollektivhus men kallar sig något annat.

Det finns minst 20 privata projekt med gemensamma utrymmen i Sverige, som fortfarande är igång.

Bland de äldsta är **SVPH/Stiftelsen Sällskapet Vänner till Pauvres Honteux** i Stockholm med rötter i 1800-talets välgörenhetsidéer.

På juldagen 1862 samlade grevinnan Charlotte von Schwerin sina barn och barnbarn omkring sig. Hon hade länge funderat kring ensamma kvinnor och hur deras situation ofta blev besvärligare när de blev äldre. Tänk om man kunde skaffa dem ett eget hem med varma rum, kärlek och omvårdnad!

Reaktionen bland barnen blev omedelbar och 1 riksdaler och 50 öre samlades snabbt ihop. Dessutom bestämde sig barnen för att genast börja sy, baka, snickra och ställa till med en dockbasar. Grunden till Sällskapet Vänner till Pauvres Honteux, SVPH, var lagd.

Sällskapet Vänner till Pauvres Honteux hade uppgiften att "åt äldre, verkligt behövande, aktningvärda fruntimmer av ståndspersonsklassen kostnadsfritt eller mot viss avgift bereda ett hem, där bostad och vård, samt i den mån sällskapets tillgångar det medgifva, även föda dem tillhandahålla".

I början hyrde SVPH sina bostäder, men så småningom byggde man egna fastigheter.

Stiftelsen permuterades, som det kallas, under 1970-talet och stadgarna ändrades så att även par och män kunde vara hyresgäster. I dag har stiftelsen 550 lägenheter i tre projekt i Nockeby och Kristineberg i Stockholm, alla hyresrätter.

TILL DE "NYARE" projekten från 1950-talet och framåt finns ett antal med försäkringsbolag eller kyrkliga organisationer som initiativtagare, bland annat **Björnbo** på Lidingö och **Thulehem** i Lund som Göran Lindberg beskriver på sid 3.

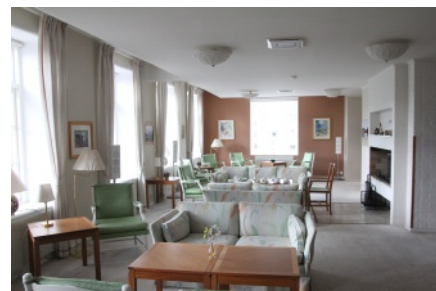

Tornhuset, den gamla fabriksbyggnaden med sitt klocktorn innehåller i dag gemensamma lokaler. Till vänster syns den första bostadsdelen.

EN TREDJE GRUPP har kommit till på initiativ av en grupp blivande boende, en sorts tidiga byggemenskaper. Dit hör bland andra **Ekebyhus** och **Skogsblomman** i Uppsala liksom **Tornhuset** i Göteborg, alla i form av bostadsrätter.

Bostadsrättsföreningen Tornhuset ligger på en gammal fabriksstomt i Gårda i Göteborg där bland annat tomtebloss och Häxans silverputs tillverkades. Skanska köpte tomten på 1980-talet och bildade en bostadsrättsförening där några anställda hos Skanska var drivande. En av de äldsta byggnaderna, det kulturskyddade Tornhuset, behölls. Där finns generöst med gemensamma lokaler inklusive en restaurang. 120 lägenheter på mellan två och fyra rum och kök kring en gemensam gård kompletterar. Inflyttningen var 1986.

PÅ TJUGOHUNDRATALET HAR ett antal "livsstilsboenden" kommit till, men de saknar alla restaurang kopplad till bostäderna. Däremot finns det ofta en reception, ett kök (mest för catering) och lokaler för olika aktiviteter. Mycket ingår redan i avgiften för lägenheten; exempelvis semesterpassning av bostaden, enklare matinköp, post- och pakethantering.

Ovan salongen en trappa upp i bostadsrättsföreningen Tornhuset. Arkitekten Anders Nyquist bodde under många år där.

Boende kan också via receptionen köpa till extra tjänster utöver det som redan ingår i boendet, såsom städhjälp, hantverkare, boka personlig tränare, däckbyte etcetera.

EN LIKANDE TJÄNST, mer inriktad på att skapa aktiviteter, finns i trygghetsboenden för äldre, byggda med statligt stöd. Där ska finnas daglig personal som på olika sätt stödjer de boende. Personal ska finnas även under helger, men det finns inga krav på deras utbildning och kompetens eller på hur många timmar de ska finnas på plats.

I de äldre servicehusen är de boendes egen förening och olika självorganiserade verksamheter ett viktigt inslag. Det tidiga 2000-talets versioner är mer inriktade på köpta tjänster och valfrihet. Vad kommer härnäst?

TEXT OCH FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Bogemenskaper i Lyon – fredagsdrinken viktig

i Frankrike finns nära 700 olika sorters gemenskapsboenden. Ulrika Egerö och Kerstin Kärnekull besökte i juni några av dem som ligger utanför Lyon.

Co-Hope är ett forskningsprojekt som drivs av Lunds universitet och har deltagare från Österrike, Frankrike och Spanien. **Ivette Arroyo** från Lund är projektledare. Kollektivhus NU medverkar i projektet.

I början av juni ordnade projektet en workshop i Lyon. Kerstin Kärnekull och Ulrika Egerö deltog från Kollektivhus NU. Dessutom deltog **Gunnar Persson** från Framtiden i Göteborg och **Katarina Meier** från Lunds kommun.

I programmet ingick besök till några ganska nya bogemenskaper i Lyon. De ligger i olika förorter, ibland relativt långt ut från stadens centrum. Vi fick också vara med på en gatufest som ordnades av en fyrtioårsfirande bogemenskap i Lyons äldsta stadsdel.

Vanliga flerfamiljshus i Frankrike har inte någon gemensamhetslokal eller tvättstuga. Det förekommer inte heller någon form av självförvaltning, så som det ofta gör i bostadsrättsföreningar i Sverige.

I Frankrike anses det därför som speciellt att det i bogemenskaperna finns en mindre gemensamhetslokal med pentry, en gemensam tvättstuga och att de boende sköter delar av förvaltningen av huset.

Bogemenskaper i Frankrike har sällan gemensamma middagar som de flesta kollektivhus i Sverige har. Men i alla bogemenskaperna som vi besökte ordnades gemensam fredagsdrink mer eller mindre regelbundet innan var och en gick hem och åt middag.

I Frankrike finns nästan 700 gemenskapsboenden av olika slag – byggemenskaper, bogemenskaper, ekobyar, community land trusts, tiny houses etcetera. De har ofta färre lägenheter än kollektivhus i Sverige, mellan 5 och 15. En femtedel är byggda i samarbete med den franska allmännyttan, HLM. Nä-

Le Coteau de la Chaudanne. Till vänster seniorlägenheter, rakt fram det gemensamma huset och till höger ligger familjelägenheterna.

tan 45 procent finns på landsbygden, en mycket större andel än i Sverige.

Motsvarigheten till Kollektivhus NU heter Habitat Participatif och samlar inte bara startargrupper och boende i inflyttade projekt, utan också en rad nätverksorganisationer för exempelvis projektlotsar och arkitekter, kommuner och landsbygging, kooperativ och boende för äldre.

Fem bogemenskaper

Runt om Lyon finns ett hundratal projekt i olika skeden, de flesta inflyttade. Vi såg fem av dessa som alla hade kommit till genom aktiva startargrupper. I alla fem fanns ett stort miljöengagemang och en vilja till gemenskap.

De fem var typiska genom att de inte var så stora men annars var de av mycket olika slag – ny- och ombyggnad, flerbostadshus i innerstaden eller mer lantligt. Alla hade gemensamma lokaler, en demokratisk beslutsprocess, någon form av gemensamma aktiviteter och utåtriktad verksamhet.

Groupe du 4 mars

Initiativtagarna till bogemenskapen Groupe du 4 mars ville inledningsvis bygga ett eget flerfamiljshus på den tomt de fått köpa från kommunen, men hade svårt att få ihop ekonomin. De fick kontakt med ett privat bostadsbolag som bygger och förvaltar så kallade sociala bostäder för personer med begränsade ekonomiska resurser som var in-

tresserat av att dela på projektet. Huset, som stod färdigt 2019, består därför av en mix av två olika former av bostäder.

13 lägenheter är till för medlemmar i bogemenskapen och 11 är sociala bostäder. De som bor i de sociala bostäderna är inte medlemmar i bogemenskapens kooperativ, men deltar till viss del i de gemensamma aktiviteterna.

Det privata bostadsbolaget står som ägare till en större andel av fastigheten och bogemenskapen är ett kooperativ som äger resten, men som också betalar hyra till bostadsbolaget för trädgården, en gemensamhetslokal, gästrum och tvättstuga.

Gemensamhetslokalen används till möten och ofta även till gemensam fredagsdrink. Därutöver hyrs den ut till pilates och som co-workingplatser någon dag i veckan och till minnesstunder eftersom det finns en kyrka i närheten. I trapphuset finns också platser för små spontana möten. Till exempel har flera av lägenheterna loftgångar som fungerar som gemensamma balkonger.

Chamarel

Chamarel är en bogemenskap från 2017 för personer som är över 60 år. Initiativtagare var några vänner som alla bodde i otillgängliga lägenheter men inte tyckte att de kommersiella seniorboenden som fanns var något de ville flytta till.

De lyckades köpa en tomt i en förort till Lyon och med hjälp av en

nationell organisation för kooperativ och lån från en pensionsfond kunde de bygga ett hus med 16 små lägenheter. För att få lånet krävde fonden att det åtminstone de första åren endast bor pensionärer i huset. De fick också lån från en bank där en person hade som särskild uppgift att hitta "galna projekt" att låna ut till, och den personen förstod att det är en mindre risk för banken att låna ut till ett kooperativ än till enskilda personer.

Byggföretaget, som byggde huset åt kooperativet, var positivt till samarbetet eftersom de menade att det brukar vara svårare att samarbeta med snorkiga arkitekter.

Bygget har ekologisk inriktning med halmisolering, uppsamling av regnvatten för bevattning, solceller med mera.

Mottot för gemenskapen är att åldras väl tillsammans. Det finns en ganska stor lokal med pentry för möten, fredagsdrink, spontana gemensamma måltider. Lokalen kan också användas enskilt av de boende. Därutöver finns det tvättstuga, gästrum, snickarrum och gemensamt förråd där var och en har ett visst utrymme.

Korridorerna i trapphuset är inredda på olika sätt, till exempel med bibliotek, och på varje våningsplan får alla i huset använda den ena delen av korridoren och de boende på våningsplanet delar på den andra delen. På så sätt kan de boende även dela på städutrustning och annat och spara utrymme i den egna lägenheten.

De boende förvaltar huset och trädgården själva, vilket innebär en hel del arbete. Beslut tas på möten varje torsdag där alla måste delta.

Le Coteau de la Chaudanne

I Lyons utkanter finns den här bogemenskapen från 2017 som består av tolv radhus. Kooperativet köpte en större fastighet från en markägare som helst ville sälja till ett icke-spekulativt projekt. Men även i detta projekt var fastigheten större än gruppen hade möjlighet att fylla och också här har en lösning varit att låta ett bostadsbolag bygga sociala bostäder på en del av fastigheten. Två hushåll som inledningsvis bodde i de sociala lägenheterna har nu flyttat till bogemenskapen. Kooperativet lät dessutom bygga ett antal parhus

som sålts på öppna marknaden för att finansiera projektet.

Seniorerna i gruppen sålde sina tidigare bostäder långt innan inflyttning, flyttade till olika hyresbostäder och lånade ut sitt kapital till kooperativet i väntan på att alla lån skulle bli klara. Varje blivande boende hade möjlighet att individuellt välja visst självbyggeri och hur många våningsplan deras radhus skulle ha.

Den ena radhuslängan inom bogemenskapen, med sju enheter, är för seniorer. Den andra är för barnfamiljer. Även om de har kontakt med många seniorer som vill flytta in, har de beslutat att längan med fem radhus även fortsättningsvis ska vara för barnfamiljer.

Bogemenskapen har också ett fristående gemensamhetshus med lokaler i två och ett halvt plan. Det är ovanligt stort för en bogemenskap i Frankrike och finansierades delvis genom att de gjorde en hel del arbete själva.

I det gemensamma huset finns bland annat en lokal med pentry för möten, fredagsdrink, fester med mera och ett allrum som kan användas för lek och motion, som övernattningsrum när man har riktigt många gäster och allt möjligt annat. Det finns även gästrum, ett snickeri och gemensamt vinförråd med individuella hyllplatser. De boende har gemensamma höns i den stora trädgården.

Les Choux Lentes

Gruppen bakom Les Choux Lentes köpte en gammal vingård (men inte vinodlingarna) 2012. Här hade en familj med tre barn bott. Nu skulle sju hushåll med egna och andras krafter bygga om bostadshuset till två lägenheter och gemensamma lokaler och ladan till ytterligare fem bostäder.

Några flyttade in från start, andra fick vänta flera år. Men alla lade ner oändliga arbetstimmar under de fem följande åren på det som kan beskrivas som ett ekologiskt självrenoveringsprojekt. 2017 var den sista bostaden färdig för inflyttning.

Arbetet fortsatte senare med att isolera fasaderna, bygga en gemensam mångsidig samlingslokal och göra i ordning tomten. Mycket skedde tillsammans med frivilliga

Hela gatan stängdes av när bogemenskapen Au 26 le Canut (det gula huset i mitten) firade sina första fyrtio år.

Audrey Gicquel i Les Choux Lentes gemensamma kök.

på gemensamma arbetsdagar under en helg eller en hel vecka.

Gruppen träffas varannan vecka för ett gemensamt stormöte, men först äter man tillsammans.

Audrey Gicquel, en av initiativtagarna, arbetar som projektlots och har skrivit en handbok för bygg- och bogemenskaper "Nycklarna till att bo med gemenskap/Les cleés de l'habitat participatif" baserad på egna erfarenheter. Boken har just kommit i en andra upplaga – det finns ett stort intresse!

Au 26 le Canut

Mitt inne i staden finns en av de äldsta bogemenskaperna med tio lägenheter i ett ombyggt hus. Nio av lägenheterna är bebodda medan en används som gemensamma utrymmen för alla i huset. Huset är ett socialt boende (HLM) och förvaltas av de boende tillsammans.

Nu har man bott fyrtio år i huset och detta firades med en rejäl gatu-fest. Gatan var avstängd, medhavd mat och dryck var uppdukad och musiker avlöste varandra under dagen. En utställning om husets historia fanns i en oanvänd butikslokal och guidade rundvandringar pågick.

Finast av allt var ett dockskåp, byggt av ett av barnen och med teckningar av alla boende.

TEXT: ULRIKA EGERÖ OCH KERSTIN KÄRNEKULL

FOTO: KERSTIN KÄRNEKULL

Öppna hus 2024

Hösten börjar närma sig och då blir det åter dags att öppna upp våra hus och sprida idén om vårt sätt att bo!

I år är vi 21 hus runt om i landet som tar emot besökare under helgen **5-6 oktober**. Det är samma helg som Open House i Stockholm, då mängder av intressanta byggnader och platser visas upp där.

Förra året var det 19 medlemmar i Kollektivhus NU som arrangerade Öppet Hus och rapporterna vi fick efteråt talade om intresserade besökare med många frågor. Det resulterade i en del nya intresseanmälningar, men framför allt att många fick upp ögonen för vad det innebär att bo i gemenskap.

Något hus menade att, förutom själva mötet med besökarna, hade planering och genomförande varit en givande aktivitet som hade engagerat alla i huset. En del har redan Öppet Hus som en årligen återkommande aktivitet. Hoppas att fler vill haka på det!

Följande hus kommer att hålla öppet i år:

Stockholmsområdet:

- **Dunderbacken**, Hägersten
- **Fristad**, Spånga
- **Fullerstabacke**, Huddinge
- **Färdknäppen**, Södermalm
- **Kupan**, Älvsjö
- **Sjöfarten**, Hammarby sjöstad
- **Sockenstugan**, Skarpnäck
- **Tullstugan**, Hammarby sjöstad

Göteborg:

- **Bo Ihop**, Högsbo
- **Högsboet**, Högsbo
- **Under Samma Tak**, Högsbo

Affisch som välkomnade besökare till Tersens öppna hua 2023.

Malmö:

- **BoAktiv Landgången**, Bunkeflostrand
- **Sofielunds kollektivhus**, Sofielund

Övriga landet:

- **Fiolen**, Lund
- **HamBo**, Hammenhög
- **Lagnö Bo**, Trosa
- **Stolplockan**, Uppsala
- **Sämjan**, Växjö
- **Tersen**, Falun
- **Vildsvinet**, Örebro

Vill du veta vilka tider och dagar som gäller för respektive hus, gå in på www.kollektivhus.se

Kollektivhus NU

Bo tillsammans är föreningen Kollektivhus NU:s nyhetsblad.

Beställ prenumeration på info@kollektivhus.se.

Nästa nummer kommer ut i november 2024

Redaktörer: Kerstin Kärnekull och Anne Jalakas

Layout: Ann Norrby

Styrelsen i Kollektivhus NU

Ordförande:

Ulrika Egerö, Dunderbacken, Stockholm

ulrika.egero@gmail.com

Kassör:

Rolf Ericson, Kupan, Stockholm

Övriga styrelsemedlemmar:

Ulla Immler, Tersen, Falun
Kerstin Kärnekull, Färdknäppen, Stockholm
Eva Mertel Högberg, Stolplockan, Linköping
Eva-Marie Mendahl, Under samma tak, Göteborg
Tore Wizelius, Hambo, Hammenhög
Linnea Wesslund, Tunnan, Borås, suppleant

Webbredaktörer: Kerstin Kärnekull, Färdknäppen, Stockholm och Rolf Ericson, Kupan, Stockholm

På hemsidan www.kollektivhus.se finns listan över kollektivhus i Sverige och alla nummer av Bo tillsammans, kollektivhus.se/category/bo-tillsammans

Medlemskap

Föreningar/kollektivhus betalar efter antal lägenheter. Startargrupper betalar 200 kr/år och kan dessutom bli medlemmar i Föreningen för byggemskaper utan extra kostnad. Enskilda personer kan bli stödmedlemmar för 100 kr/år, gärna mer som gåva.

Plusgirokonto 43 88 62-5.
Ange namn och e-post.

Kollektivhus NU på Facebook

Kollektivhus NU har en fansida, www.facebook.com. Det finns också en Facebookgrupp där du kan söka eller annonsera om lägenheter i kollektivhus, "Kollektivhuslägenheter", och en diskussionsgrupp för oss i kollektivhus och startargrupper, "Kollektivhusforum".

Digitalt erfarenhetsutbyte om frivillighet/obligatorium

Många bogemenskaper har bestämt att deltagande i till exempel matlagning/disk och städning är obligatoriskt för alla boende, andra har valt att det är frivilligt att delta i de gemensamma sysslorna.

Måndagen den 23 september ordnar Kollektivhus NU ett digitalt erfarenhetsutbyte om för- och nackdelar med de olika principerna. Ett par kollektivhus som valt olika berättar om hur det fungerar hos dem och sen blir det fri diskussion.

ULRIKA EGERÖ